

SI 93 Sigtuna, Kv. Professorn 1

Litteratur: A. Wikström et al., Hos Herr Niklas och annat skrivkunnigt folk. Arkeologisk undersökning i kvartret Professorn 1 i Sigtuna 1999–2000, Up Sigtuna RAÄ 195:1, Morr 63 (2021), s. 209.

Äldre avbildning:

Signum i Samnordisk runtextdatabas: [U SI93](#)

Benfragmentet, sannolikt av en ländkota av en stor gräsätare, påträffades år 2000 vid en arkeologisk undersökning i kv. Professorn 1 (Ruta J19. Kontextnummer 2018. Fyndnummer 10196). Benet påträffades i en passage och dateras till ca 1040–1055 (Fas 8b, A. Wikström et al. 2021 s. 209).¹ Det förvaras nu i Sigtuna museum ([inv. nr 66235](#)).

Benfragmentets längd är 60 mm, bredd 30 mm och tjocklek 5 mm. Runhöjd 20 mm (1 t). Det bär en rest av en runinskrift på den konvexa sidan av benet (fig. 1), på den konkava sidan finns bara två streck som korsar varandra i en brant vinkel (se fig. 2). Inskriften är ofullständigt bevarad, nederdelarna av flera runor saknas i ett brott, som tagit bort nedre kanten av benet. På fragmentets båda sidor finns punktartade skador.

Fig. 1. Framsidan av runbenet SI 93 från kv. Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Inskrift:

...-t : **ai**aukm-...

5

Till läsningen: Omedelbart intill vänstra kortsidan är ett 24 mm långt lodrätt streck inskuret. På mitten är det skadat av en triangulär bortflisning. Huruvida bortflisningens nedre kant har gått längs en dubbelsidig **a**-bistav kan inte avgöras. 2 **t** har dubbelsidig bistav. Basen av

¹ Tidigare daterades fyndet preliminärt till perioden 1030–1050 (Mats Pettersson, meddelande till HG 25/1 2012).

Runristade lös föremål från Sigtuna

SI 93 Sigtuna, Kv. Professorn 1

3 **a** och 5 **a** är borta i brottet. Båda runorna har dubbelsidiga bistavar. På ömse sidor om den vänstra delen av bistaven i 3 **a** finns två runda punkter som verkar vara avsiktliga och gjorda med spetsen av kniven. Dessa kan tolka som ett skiljetecken. Däremot är det tveksamt om några grunda fördjupningar till höger om 4 **i** är avsiktliga (MK). Basen av 4 **i** är borta i brottet, men runan är säker. Av 6 **u** är något mindre än övre hälften av runan bevarad, resten borta i brottet. Den bevarade delen av bistaven är längst ner endast svagt skönjbar på grund av en ytskada. Runan bedöms vara **u**, inte **r**. Av 7 **k** återstår övre hälften av huvudstaven och hela bistaven. Nedre hälften av huvudstaven borta i brottet. Det samma gäller 8 **m**, av vilken de två bistavarna och övre hälften av huvudstaven återstår. Den vänstra bistaven är något lägre ansatt på huvudstaven än den högra. Av runa 9 återstår övre delen (6 mm) av huvudstaven. Vid dess topp syns vänstra kanten av övre spetsen av en **u**-, **r**-, **b** eller **l**-bistav vid benets högra kant. Efter runa 9 ses inget spår av någon ytterligare runa och det är därför möjligt att inskriften har slutat här. Den avslutande runan borde i så fall snarast ha varit **u**.

Inskriften är otolkad, men kan av stavelsestrukturen att döma ha varit meningsgivande. Det ligger också nära till hands att tolka 5–7 **auk** som den i runinskrifterna mycket frekventa konjunktionen *ok* 'och'. Om runa 3 föregås av ett skiljetecken som ovan har föreslagits uppstår framför detta ord runföljden **ai**, som dock är mångtydig. Till de tänkbara alternativen hör adverbet *ai* 'alltid' (belagt i skrivningen **hi** på U 323), men också en motsvarighet till fvn. *ái* m. 'farfar', som dock är ett mycket sparsamt belagt (se [ONP](#)).

Fig. 2. Baksidan av runbenet SI 93 från kv. Professorn 1. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000
www.raa.se